

הגדרות, הסברים ומקורות הסטטיסטיקה החקלאית בישראל

שיווק תוצרת חקלאית מקומית (לוחות 1-6)

זוהי סדרה חודשית של נתונים על התוצרת המקומית בלבד (ללא העברות מיהודה ושומרון ומחבל עזה) שייצורה הסתיים (לאחר גידול, קטיף, מיון ואריזה) בחודש הנסקר, והיא שווקה ליעדים: השוק המקומי, יצוא ותעשייה.

הנתונים כוללים את התוצרת שנמכרה (שווקה) באמצעות גופי השיווק והריכוז האלה:

- (1) מועצות ייצור
- (2) ארגונים ותאגידים ענפיים
- (3) סיטונאי ירקות ופירות
- (4) יצואנים
- (5) מפעלי תעשייה ובתי מטבחים

במקרים מסוימים (כגון כותנה), נתוני הסדרה מתייחסים לתוצרת מאוחסנת לפני שיווקה. הסדרה אינה כוללת את התוצרת החקלאית הנמכרת (משווקת) שלא באמצעות הגופים הנ"ל, כגון מכירה פרטית, ואף לא צריכה פרטית ותוצרת ביניים.

ערך התוצרת

ערך התוצרת מחושב על פי המחירים שנאמדו בנקודת היציאה מענף החקלאות (השלב שבו עוברת התוצרת החקלאית לתעשייה – בכניסה למפעל, לשיווק המקומי – בכניסה לשוק הסיטוני, או ליצוא – בכניסה לנמל) בחודש הנסקר (במחירים שוטפים). הסיכום השנתי של הערך נעשה על ידי התאמת ערכי הריכוז החודשיים לממוצע השנתי, לפי מדד המחירים לצרכן.

יש להדגיש:

- (1) קבוצת גידולי השדה כוללת רק את הגידולים: חיטה, כותנה, אגוזי אדמה, תירס ואפונה. מבחינת הכמות (בטונות) והערך (בש"ח), אלה הם רוב גידולי השדה (כ-70 אחוז).
- (2) נתוני הבקר והצאן (בטונות) הם אומדנים לפי מספר הראשים שנשחטו בבתי המטבחים. אומדן המשקל חושב לכל סוג בקר לפי קבוצות משקל.

יצוא תוצרת חקלאית (לוחות 7-8)

לפי הגדרת ענף החקלאות, שימורי ירקות ופירות שייכים לענף התעשייה ולא לענף החקלאות, ולכן אינם נכללים בסדרה זו.

חודש היצוא (תקופת היצוא)

הנתונים בסדרה זו הם לפי חודש היצוא בפועל, העשוי להיות מאוחר מן החודש שבו רוכזה התוצרת. לכן ייתכנו הפרשים בין נתוני ריכוז התוצרת ליצוא לבין נתוני היצוא בפועל.

אספקה של מוצרים לצריכה (למאכל) (לוח 9)

הסדרה כוללת מוצרים חקלאיים נבחרים (בפירוט דומה לסדרת ריכוז התוצרת החקלאית), אשר סופקו לצריכה לאוכלוסייה.

מוצרי הסדרה:

ירקות, פירות, ביצים, דגים:	שיווק סיטוני של מוצרים טריים לשווקים ולמרכולים.
חלב בקר:	חלב לשתייה שסיפקו המחלבות.
עופות:	הכמויות, במשקל חי, שסופקו למשחטות ולשווקים.

מדד מחירים של תשומה בענף החקלאות (לוח 10)

(1) המדדים מודדים את השפעת שינויי המחירים על ההכנסה של ענף החקלאות מתוצרתו, ועל ההוצאה של הענף על מוצרים, חומרים ושירותים המשמשים לייצור התפוקה.

(2) הגדרת ענף החקלאות היא לפי **הסיווג האחיד של ענפי הכלכלה, 1993**¹. בהתאם להגדרה זו, כולל ענף החקלאות משקים העוסקים בייצור חקלאי, כגון גידולי שדה וירקות, גידול בעלי חיים, מטעים, דיג ימי ודיג בבריכות, וכן מפעלים המספקים שירותים לענף החקלאות בלבד, כגון אריזת פירות, שירות ריסוס ואיבוק, והכנת זרעים.

(3) ה"סלים" של התפוקה והתשומה, שמחיריהם נמדדים החל בינואר 2001, מייצגים את הרכב ההכנסות וההוצאות של ענף החקלאות בתקופת הבסיס של המדד : $2000 = 100.0$.

(4) פרטים מלאים על הגדרת המדדים, עקרונותיהם ושיטות חישובם מובאים ב**מדדי מחירים של תפוקה ותשומה בענף החקלאות**².

מחירים ממוצעים

- מוצרים נבחרים לצרכן (לוח 11): לחלק מבין הירקות, הפירות ומוצרי בעלי החיים מוצגים מחירים לצרכן.
- תשומות נבחרות בחקלאות (לוח 12): לתשומות עיקריות בחקלאות מוצגים מחירים ממוצעים כפי ששילם החקלאי.
- מטרת המחירים הממוצעים היא לשמש אינדיקטור לסדר גודל של מחירים. אין להשתמש בהם לחישוב מדדים.

מכירת תערובות (לוח 13)

הנתונים הם אומדן של תערובות המיוצרות במכוני תערובת, ואינם כוללים מספוא מרוכז שלא בתערובות המסופק מ"מרכזי מזון" לענף הבקר. הנתונים מבוססים על מפקד של כל מכוני התערובת הפעילים.

¹ הלמ"ס, **הסיווג האחיד של ענפי הכלכלה 1993**, מהדורה שנייה, פרסום טכני מס' 63, ירושלים, תשס"ג-2003.

² הלמ"ס, **מדדי מחירים של תפוקה ותשומה בענף החקלאות 1986**, פרסום טכני מס' 58, ירושלים, תשנ"א-1991.